

Declaració de principis del Fòrum d'ONG de Menorca. Desembre de 1999

A Menorca existeix un teixit associatiu important, que es tradueix en una intensa activitat social de tota índole: cultural, de lleure, etc. Açò no obstant, observam que determinades necessitats socials no tan sols es mantenen, sinó que augmenten d'any en any. És el cas de la problemàtica ambiental i de la desigualtat en el repartiment del benestar social, dos aspectes que acostumen a anar molt lligats i sense la solució dels quals no és possible un model de societat que pretengui ser sostenible en el temps.

Molts ciutadans i ciutadanes veim com, malgrat els debats existents i els compromisos teòrics que es van produint, les problemàtiques citades en van agreujant tant a nivell planetari com a nivell local. El model de desenvolupament que duu la nostra illa implica un consum creixent i accelerat de recursos naturals i de contaminació en els camps de l'energia, l'aigua potable, el territori i els residus. El disseny de nuclis urbans, que donen preferència als vehicles front a les persones, fa cada cop més difícil la convivència ciutadana, amb especial incidència en els infants. Comprovam també com el benestar que arriba a determinats sectors socials provoca per altra banda una societat dual on són exclosos els immigrants, la gent gran, els discapacitats, molts joves i famílies monoparentals... Sense solventar aquests problemes, no és possible avançar en la qualitat de vida.

Davant aquests reptes, entenem que cal intentar noves fórmules de treball que permetin assolir més èxit. Les Organitzacions No Governamentals sensibilitzades per aquestes problemàtiques entenem que tenim el deure davant la societat d'incidir en les matèries citades, perquè són transversals a totes les temàtiques en que cada organització està treballant. El nostre treball quotidià sovint es troba atomitzat perquè cada associació actua dins el seu àmbit més propi, però front a la constatació d'una realitat complexa i amb temàtiques que s'interrelacionen, hem apostat per crear un marc de trobada que permeti treballar en comú i aconseguir més capacitat i efectivitat.

Les entitats que participen en el Fòrum són totes elles sense ànim de lucre, sense dependència estructural de cap institució pública i amb un ideari que no depèn de cap formació política. Som, idò, una manifestació directa de la societat civil organitzada, que reclama el seu àmbit de participació en un model social democràtic. El Fòrum no vol ser una ONG més ni suplantat o substituir l'actuació que des d'aquestes es fa. Es tracta de tenir un espai de trobada que ens permeti millorar la informació, la coordinació la preparació i el suport als col·lectius ciutadans motivats pel canvi social. Pretenem, en definitiva, millorar l'efectivitat del nostre treball.

Consideram imprescindible aconseguir uns mecanismes de participació social fàcil amb l'estament públic. Ens mostrem totalment oberts a mantenir unes relacions constants amb les administracions públiques, perquè entenem que constitueixen una part fonamental per aconseguir el canvi social en positiu que desitjam. Així mateix, reclamam el nostre dret a ser crítics quan calgui sense cercar el ser gratuïtament contestataris. Demanam a les institucions una relació sincera sense intents de control per cap via, per tal de fomentar l'ajuda mútua i continuada.

La nostra voluntat relacional s'estén també entre les pròpies organitzacions no lucratives i amb la gent que no està directament lligada a cap col·lectiu organitzat. Les dificultats que presenten les problemàtiques a què ens volem enfrontar obliguen a ser solidaris, emprenedors i imaginatius. Per aquests motius, manifestam la nostra disposició a anar renovant-nos per fer front als reptes que ens demanda la societat.

L'illa de Menorca té un compromís adquirit davant la comunitat internacional a favor del desenvolupament sostenible: la declaració com a Reserva de la Biosfera. D'acord amb els principis

que marca la pròpia UNESCO, l'anomenat desenvolupament sostenible només és factible si s'aconsegueix fer compatibles tres qüestions bàsiques per a la societat: l'economia, la conservació dels valors ambientals i l'equitat en la distribució del benestar social. Les entitats del Fòrum ens manifestam compromeses amb aquest concepte de desenvolupament sostenible, entès com un objectiu sincer per evolucionar cap a models socials més racionals i que no sigui una simple etiqueta d'imatge. Entenem el progrés molt més enllà del creixement econòmic: hem d'avançar cap una societat que convisqui correctament amb el medi ambient i que no es desenvolupi a base d'aguditzar les diferències entre rics i pobres, sigui a nivell de persones o a nivell de països. Cal promocionar un teixit econòmic amb criteris ètics de funcionament, que fomenti llocs de treball estables, ambientalment compatibles, que ofereixi un tracte i unes condicions d'accés sense discriminacions i que incentivi la cooperació front a la competència. Quan la sostenibilitat implica orientar una economia de manera que reparteixi els beneficis més equitativament alhora que es conserven els valors ambientals, estem davant una opció del vertader progrés.

Des del Fòrum d'ONG feim una crida a la gent de Menorca perquè doni suport a les entitats ciutadanes, dirigim una oferta a les entitats públiques perquè ajudin al procés de vertebració social, i obrim una petició al món empresarial perquè col.labori en l'evolució del sistema econòmic cap a models veritablement sostenibles i justos.

Desembre de 1999